

Cuprins

<i>Povestea găștelor</i>	
de George Coșbuc	3
<i>Vara</i>	
de George Coșbuc	6
<i>Cântec (A venit un lup din crâng)</i>	
de George Coșbuc	8
<i>Vine ploaia</i>	
de George Coșbuc	10
<i>Punguța cu doi bani</i>	
de Ion Creangă	11
<i>Capra cu trei iezi</i>	
de Ion Creangă	17
<i>Poveste (Prostia omenească)</i>	
de Ion Creangă	29
<i>Ursul păcălit de vulpe</i>	
de Ion Creangă	35
<i>Fata babei și fata moșneagului</i>	
de Ion Creangă	39

Sărăcuțul!...

de Emil Gârleanu 68

Cântec de primăvară

(Vii să-mi bați iar în fereastră)

de Ștefan Octavian Iosif 70

Cântec de primăvară

(Înfloresc grădinele)

de Ștefan Octavian Iosif 71

Sarea în bucate

de Petre Ispirescu 72

Fata moșului cea cuminte

de Petre Ispirescu 82

Prâslea cel voinic și merele de aur

de Petre Ispirescu 88

Fata săracului cea isteată

de Petre Ispirescu 106

Limba românească

de Gheorghe Sion 118

Spaima zmeilor

de Ioan Slavici 120

Păcală în satul lui

de Ioan Slavici 132

<i>Zâna Zorilor</i>	
de Ioan Slavici	154
<i>Neghiniță</i>	
de Barbu Ștefănescu-Delavrancea	207
<i>Câți ca voi!...</i>	
de George Topîrceanu	221
<i>Acceleratul</i>	
de George Topîrceanu	222
<i>Balada unui greier mic</i>	
de George Topîrceanu	225
<i>Rapsodii de primăvară</i>	
de George Topîrceanu	228
<i>Degetica</i>	
de Hans Christian Andersen	232
<i>Soldățelul de plumb</i>	
de Hans Christian Andersen	248
<i>Rățușca cea urâtă</i>	
de Hans Christian Andersen	255
<i>Hainele cele noi ale împăratului</i>	
de Hans Christian Andersen	270
<i>Pinocchio (fragmente)</i>	
de Carlo Collodi	277

<i>Albă ca Zăpada</i>	
de Frații Grimm	288
<i>Hansel și Gretel</i>	
de Frații Grimm	302
<i>Cenușăreasa</i>	
de Frații Grimm	314
<i>Scufița Roșie</i>	
de Frații Grimm	325
<i>Cei trei purceluși</i>	
de James Orchard Halliwell-Phillipps	330
<i>Motanul încălțat</i>	
după Charles Perrault	335
<i>Furnica și porumbița</i>	
de Lev Tolstoi	342
<i>Neverița și lupul</i>	
de Lev Tolstoi	343
<i>Ridichea uriașă</i>	
după o poveste populară rusă	344

Cenușăreasa

de Frații Grimm

A fost odată un om înstărit a cărui soție era grav bolnavă. Când a simțit că i se apropie sfârșitul, aceasta și-a chemat la căpătâi singurul ei copil, o fată, și i-a spus:

— Draga mamei, caută să fii totdeauna bună și cu sufletul neîntinat. Bunul Dumnezeu te va ocroti mereu, iar eu voi fi alături de tine de sus, din cer.

Zicând acestea, femeia și-a mai privit o dată copila și apoi a închis ochii pentru totdeauna. Fata s-a dus în fiecare zi la mormântul mamei sale și a plâns amarnic. Și a rămas bună și smerită. Când a venit iarna, o plapumă albă de nea a acoperit mormântul mamei sale. Iar când soarele de primăvară a topit zăpada, omul și-a luat o altă soție.

Această femeie a adus cu sine, în casă, două fiice. Amândouă erau frumoase la înfățișare, dar aveau inima rece și întunecată. Pentru fata cea bună, în curând zilele aveau să aducă multă amărăciune.

— De ce trebuie să stea toanta asta în aceeași încăpere cu noi? a spus într-o bună zi una dintre cele două surori vitrege.

— Dacă vrea să mănânce pâine, atunci trebuie să și-o câștige! a spus cealaltă.

— Să piară de aici! Locul ei este la bucătărie! au încheiat ele.

Apoi i-au luat toate hainele frumoase. În locul lor, i-au dat o rochie cenușie veche și o pereche de papuci grei din lemn.

— Ia te uită la mândra prințesă! Ce gătită este! au râs ele de fată înainte de a o trimite la bucătărie.

Acolo, a fost obligată să muncească din greu din zori și până seara. Căra apă, aprindea focurile, gătea și spăla. Ba mai mult, surorile o chinuiau și batjocoreau. Împrăștiau mazăre și linte prin cenușă și o puneau să le adune bob cu bob.

Istovită de munca grea, pe timpul nopții ea se cuibărea lângă vatră căci nu avea un pat în care să se poată întinde. Și, fiindcă mai mereu era murdară de cenușă, i-au zis, în batjocură, Cenușăreasa.

Într-o bună zi, bărbatul se pregătea să plece la târg. Înainte de a porni la drum, le-a întrebat pe cele două fiice vitrege ce daruri ar dori să le aducă.

— Straie frumoase! a spus una dintre ele.

— Mărgăritare și giuvaieră! a spus cealaltă.

— Și tu, Cenușăreasa, zise el, tu ce ai vrea să îți aduc?

— Tată, te rog să rupi pentru mine prima rămurică ce îți va atinge pălăria în drumul tău spre casă.

Așa că bărbatul a cumpărat rochii, perle și podoabe pentru cele două fiice vitrege. La întoarcere, în timp ce trecea printr-un desiș verde, o crenguță de alun i s-a agățat în pălărie. Amintindu-și de dorința fetei lui, a rupt-o și a luat-o cu sine. Ajuns acasă, el le-a dat celor trei fiice lucrurile cerute.

Cenușăreasa i-a mulțumit, apoi a mers de a sădit crenguța de alun pe mormântul mamei sale. Udată zilnic de lacrimile ei, rămurica a crescut și s-a făcut repede un copac frumos. Fata mergea să îl vadă de trei ori pe zi. Plângea sub el și se ruga. Și, de fiecare dată, o păsărică albă se lăsa în zbor pe câte-o creangă. Iar dacă Cenușăreasa rostea vreo dorință, păsărica i-o îndeplinea aducând ceea ce fata dorea.

Acum, s-a întâmplat ca împăratul acelui ținut să rânduiască o sărbătoare care avea să țină trei zile. La petrecerile de la palat au fost chemate toate tinerele frumoase din țară. Fiul său, aflat la vârsta însurătorii, urma să își aleagă o mireasă dintre acestea.

Când surorile vitrege au auzit că și ele au fost poftite la bal, au fost tare vesele. Au chemat-o pe Cenușăreasa și i-au spus:

— Ai grijă să ne perii părul, să ne lustruiești pantofii și să ne prinzi la spate rochiile! Mergem la balul împăratului!

Cenușăreasa a plâns, căci năzuia să meargă și ea la bal. O rugă pe mama vitregă să o lase să vină.

— Tu, Cenușăreasa!? spuse ea mirată. Așa, plină de cenușă vrei tu să mergi la bal? Nu ai nici haine, nici pantofi și vrei să dansezi!

Cenușăreasa stăruie, iar mama vitregă spuse, în cele din urmă:

— Am vărsat în cenușă o strachină plină de linte. Dacă o alegi în două ore, atunci poți să mergi cu noi.

Fata ieși în grădină pe ușa din spate și strigă:

— Porumbei și turturele,
Ș-alte blânde păsărele,
Ajutați-mă s-adun
Din cenușă bobul bun!

Ca din senin, doi porumbei albi intrară prin fereastra bucătăriei și începură a ciuguli boabele de linte din cenușă. Ciripind și fâlfâind, veniră în ajutor și alte păsări ale cerului. Nici nu trecuse un ceas când toate boabele de linte erau alese în vas. După ce isprăviră treaba, păsările zburară înapoi pe fereastră.

Bucuroasă, Cenușăreasa luă blidul ca să îl ducă mamei vitrege, gândind că aceasta o va lăsa să meargă la bal. Dar femeia îi spuse:

— Nu, Cenușăreasa, nu ai straie potrivite și nu știi să dansezi! Toată lumea ar râde de tine!

Fata începu să plângă, iar mama vitregă adăugă:

— Te vom lua cu noi dacă alegi din cenușă două străchini pline cu linte într-o oră! gândindu-se în sinea ei că așa ceva nu se putea face.

După ce linte a fost vărsată, fata ieși în grădină pe ușa din spate și chemă iar în ajutor păsările cerului:

— Porumbei și turturele,
Ș-alte blânde păsărele,
Ajutați iară s-adun
Din cenușă bobul bun!

Și de această dată veni o mulțime de păsări, în frunte cu cei doi porumbei albi. Păsările puseră linte în vase în mai puțin de o jumătate de ceas.

Fata merse fericită la mama vitregă ca să îi arate lintealeasă, crezând că în sfârșit va putea să meargă la palat. Dar aceasta se împotrivi din nou:

— Degeaba stăruie, că nu o să te luam cu noi! Nu ai straie frumoase și nici nu te pricepi să dansezi. Vrei să ne faci de rușine?! Zicând acestea, îi întoarse spatele Cenușăresei și se grăbi să plece cu cele două fiice mândre ale ei.

Rămasă singură, Cenușăreasa merse la mormântul mamei sale de sub alun și grăi:

— Alunaș, scump alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Și îmi dă haine potrivite,
Cu-argint și aur împodobite!

Atunci pasărea cea albă azvârli de sus o rochie de aur și argint și o pereche de pantofi brodați cu mătase și argint. Cenușăreasa se găti de îndată și plecă spre palat.

Acolo, mama și surorile ei vitrege nu o cunoscuseră, crezând că trebuie să fie vreo prințesă străină. Era tare frumoasă în veșmintele ei de aur și argint și nici prin gând nu le-a trecut că ar putea fi Cenușăreasa. Ele o știau acasă, alegând linteale din cenușă.

Fiul împăratului îi ieși înaintea și îi prinse mâna. O luă la dans și nu se mai dezlipi de ea. Iar dacă cineva venea să o poftască la dans, el îi spunea:

— Ea dansează doar cu mine.

Când se lăsa seara, fata vru să meargă acasă. Feciorul împăratului îi spuse că dorește să o însoțească. Gândul lui era să afle a cui este frumoasa fată și unde stă. Dar Cenușăreasa făcu ce făcu și, când se apropiau de casă,

fugi de se ascunse în cotețul porumbeilor. Atunci tână-
rul așteptă până ce tatăl veni acasă și îi arătă acestuia
unde s-a ascuns fecioara cu care dansase.

Tatăl se gândi în sinea lui: „Să fie oare Cenușăreasa?!”
și ceru un topor ca să pună la pământ cotețul. Dar nu
era nimeni în el. Iar când intrară în casă, Cenușăreasa
stătea la locul ei, îmbrăcată în straiile cele ponosite. O
lampă cu ulei ardea slab lângă vatră. Vezi, ea sărise
iute din coteț și dăduse fuga la tufa de alun. Acolo, își
lepădase rochia cea frumoasă și o pusese peste mor-
mânt, iar pasărea o luase înapoi. Apoi, îmbrăcată din
nou în veșmântul cenușiu, se întorsese în bucătărie.

A doua zi, balul se porni din nou la palat. După ce
părinții și surorile vitrege plecară, Cenușăreasa merse
iar sub alun:

— Alunaș, scump alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Aur și argint coboară
De mă înfășoară!

Pasărea îi aduse o rochie încă mai frumoasă decât
în prima zi. Și, când Cenușăreasa apăru printre oas-
peți, toți rămaseră uimiți de frumusețea ei. Prințul, care
o așteptase, o luă iar de mână și dansă numai și numai
cu ea. Iar dacă cineva venea să o poftască la dans, îi
spunea:

— Ea dansează doar cu mine.

Când se înseră și fata vru să plece acasă, feciorul
de împărat o însoți încă o dată, căci voia să vadă la ce
casă merge.

Dar, când să ajungă, ea se desprinse și fugi în grădina din spatele casei. Era acolo un pom înalt, cu pere mari și frumoase. Cenușăreasa se urcă în păr iute ca o veveriță și dispăru printre crengi. Iar prințul nu știa ce s-a întâmplat cu ea.

Așa că iar așteptă până ce veni tatăl și îi spuse acestuia că fecioara cea străină s-a urcat în păr. Tatăl își zise în sinea lui: „Nu poate fi Cenușăreasa!” și ceru un topor ca să doboare părul. Dar în pom nu era nimeni. Iar când intrară în bucătărie, Cenușăreasa stătea la locul ei, lângă vatră. Ea coborâse pe cealaltă parte a pomului și își lepădase iar hainele cele frumoase sub alun. Apoi îmbrăcase vechile straie și fugise în casă.

În a treia zi, după ce rămase singură, Cenușăreasa se duse din nou la mormântul mamei ei și îi spuse copacului:

— Alunaș, scump alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Cu-aur și argint mă-mbracă
De pe a ta mândră cracă!

Păsărica fermecată îi aruncă o rochie strălucitoare cum nu se mai văzuse pe lume. Iar condurii erau acum cu totul și cu totul de aur. Când apăru în sala de bal, oaspeții de la palat nu știură ce să mai spună, atât erau de uluiți.

Feciorul de împărat dansă doar cu ea. Iar dacă cineva venea să o poftască la dans, îi spunea:

— Ea dansează doar cu mine.

Pe înserat, Cenușăreasa dădu să plece pe nesimțite. Feciorul de împărat se luă numaidecât după dânsa, dar îi pierdu urma. Vezi, însă, că el pusese la cale un vicleșug, poruncind să se ungă din vreme treptele cu smoală. În fuga ei, condurul din piciorul stâng al Cenușăresei rămase prins în smoală. Prințul îl săltă și văzu că era mic și subțirel, făurit din aur curat.

A doua zi, crăișorul se duse de dimineață la tatăl fetelor:

— Fata pe-al cărei picior se va potrivi acest condur de aur va fi mireasa mea! Ea și nimeni alta!

Cele două fete vitrege se bucurară grozav de spusele lui, fiindcă și ele aveau piciorul micuț. Fiica cea mare luă pantoful și merse în camera ei ca să îl probeze. Dar nu îi încăpu în picior din pricina degetului mare. Mama ei, care stătea alături, îi întinse un cuțit și îi spuse:

— Ia-l și taie-ți degetul de la picior! Când vei fi împărăteasă, nu va trebui să mai mergi vreodată pe jos!

Fata își tăie degetul de la picior, îndesă piciorul în pantof, își ascunse durerea și merse la prinț. Văzând că piciorul a intrat în pantof, acesta socoti că ea trebuie să fie fecioara care i-a robit inima. O luă dar cu el pe cal și plecară spre palat.

Drumul lor trecea pe lângă mormântul mamei Cenușăresei. Acolo, pe o creangă din alun, se așezară cei doi porumbei albi și strigară:

— Întoarce calul, crăișor
Conduru-i mic pe-al ei picior,
Și sânge curge neîncetat
Nu ei trebe' să-i fii bărbat!

Tânărul se uită la piciorul ei și văzu că ieșea sânge din pantof. Își întoarse calul și o duse pe fata cea mare acasă. Le spuse părinților ei că nu este mireasa potrivită și că cealaltă soră trebuie să încerce acum pantoful.

Intrând în camera ei, sora mai mică reuși să își vâre degetele în pantof dar călcâiul îi rămase pe-afară. Mama ei îi dădu un cuțit și îi spuse:

— Ia-l și taie-ți o bucată din călcâi! Când vei fi împărăteasă, nu va trebui să mai mergi vreodată pe jos!

Fata își tăie o bucată din călcâi, îndesă piciorul în pantof, își înăbuși — ca și sora ei — durerea și merse la

prinț. Văzând că piciorul a intrat în pantof, acesta o luă pe cal ca mireasă și porniră către palat.

Când trecură pe lângă alun, cei doi porumbei strigară:

— Du-o-napoi, fiu de-mpărat,

Călcâiul e însângerat,

Condurul tare-l împresoară,

Și nu-i bună de soțioară!

Atunci tânărul se uită la piciorul ei și văzu cum sângele curge din pantof și îi pătează ciorapul alb. Își întoarse calul și duse fata acasă, spunându-le părinților ei:

— Nici aceasta nu este mireasa adevărată! Nu cumva mai aveți o altă fiică?

— De la nevasta dintâi mai am una, o biată Cenușăreasă! Dar nu poate fi ea mireasa... zise tatăl fetelor.

Feciorul de împărat ceru să îi fie adusă înaintea. Mama vitregă sări:

— Vai de mine! E plină de cenușă! Nu se cuvine să apară în fața Măriei tale!

Dar prințul porunci să o cheme de îndată pe cea fată.

Cenușăreasa întâi își spală fața și mâinile, apoi se arată feciorului de împărat și făcu o plecăciune. Acesta îi întinse pantoful de aur ca să îl încerce. Fata se așeză pe un scăunel și lepădă papucul greu din lemn. Când îl încălță, condurul de aur îi veni ca turnat. Se ridică iar prințul se uită cu luare-aminte la chipul ei și o cunoscu. Ea era domnița care-l robise cu frumusețea-i fără de pereche. Atunci el strigă din tot sufletul:

— Aceasta-i mireasa adevărată!

Mama vitregă și cele două surori rămaseră ca trăs-nite. Iar feciorul de împărat o luă pe Cenușăreasa cu sine pe cal și porni către palat. În clipa când trecură prin dreptul alunului, cei doi porumbei, albi ca neaua, prinseră a striga:

— La picior nu-i pic de sânge

Căci pantoful nu o strânge,

Ea-i mireasa căutată

Mult dorită și visată!

Apoi, își luară amândoi zborul, așezându-se pe umerii Cenușăresei. Și au rămas așa cât s-a prăznuit nunta împărătească.

Scufița Roșie

de Frații Grimm

Era odată ca niciodată o dulceață de fetiță. Orișicine o vedea, o îndrăgea pe loc. Dar bunicii ei fetița îi era mai dragă decât ochii din cap și nu știa cu ce daruri să o mai alinte.

Odată, bunicuța i-a trimis o scufiță roșie din catifea care i se potrivea de minune. Și cum fetița nu mai dorea să poarte altceva, i-au zis, de atunci, „Scufița Roșie”.

Într-o bună zi, mama ei o chemă și îi spuse:

— Scufiță Roșie, am pregătit un coș cu bunătăți dulci și o sticlă de vin. Ia-l și du-te la bunicuța. Nădărduiesc să o mai întremeze că e bolnavă și slăbită. Dar să te pornești pe răcoare, ca să nu te prindă arșița mare. Să mergi încetișor și să nu ieși de pe cărare, ca să nu cazi și să scapi coșul. Iar când intri în casă, nu uita să îi spui „Bună dimineața”. Și ia seama, să nu care cumva să-ți plimbi ochii prin toate ungherele, că nu-i frumos.

— Asa voi face, mămico, zise Scufița Roșie. Apoi își luă rămas bun și porni la drum.

Bunica ei locuia în pădure, la vreo jumătate de ceas de mers de sat. Când Scufița Roșie intră în pădure, îi ieși în cale un lup. Fetița nu știa ce sălbăticiune rea este lupul, așa că nu se sperie câtuși de puțin.

— Bună ziua, Scufiță Roșie, zise lupul.

— Mulțumesc frumos, lupule, răspunse ea.

— Încotro mergi așa de dimineată, Scufiță Roșie?

— Mă duc până la bunicuța.

— Și ce duci acolo, în coșuleț?

— Niște bunătăți dulci și vin. I le duc bunicuței ca să prindă putere, că tare-i bolnavă și slăbită.

— Dar unde stă bunicuța ta, Scufiță Roșie?

— Ia, colo, în pădure, cam la un sfert de ceas de aici! Are casa sub trei stejari mari, înconjurată de tufe de alun, spuse fetița.

Lupul socoti în sinea lui: „Ce fragedă o fi copila asta... și mai gustoasă decât baba! Să fac cumva ca să le înhaț pe amândouă”.

Și lupul merse o bucată de vreme pe lângă fetiță, apoi începu cu vorbe dulci:

— Scufiță Roșie, ia te uită ce de floricele gingașe cresc pe aici! Și tu nu le arunci nici măcar o privire! Și îmi pare că nici nu auzi trilul vesel al păsărelelor. Umbli pe potecă de parcă te-ai duce la școală. E așa de frumos să cutreieri pădurea!

Scufița Roșie își ridică privirea și văzu cum razele strălucitoare ale soarelui se joacă prin ramurile copacilor. Apoi zări frumoasele floricele care creșteau peste tot pe lângă cărare și se gândi: „Mare bucurie i-aș face bunicuței dacă i-aș duce un mănunchi de floricele proaspete. E încă devreme, am destul timp să ajung”.

Și ieși de pe potecă și o luă de-a dreptul prin pădure, ca să culeagă floricele. După ce culegea una, îi părea că mai încolo vede alta mai frumoasă și se repezea să o culeagă și pe aceea. Așa că intră din ce în ce mai adânc în pădure.

Iar lupul se duse drept la casa bunicii și bătu la ușă.

— Cine e?

— Sunt eu, Scufița Roșie, și-ți aduc bunătăți. Deschide ușa, bunicuțo!

— Apasă pe clanță, zise bunica. Nu mă pot ridica din pat, că m-a luat o slăbiciune.

Lupul apăsă pe clanță și ușa se deschise. El păși înăuntru fără a scoate o vorbă, se duse iute la patul bunicii și o înghiți pe loc. Apoi îi îmbrăcă hainele, își îndesă scufia ei pe cap și se tolăni în pat.

După ce strânse un mănunchi mare de flori, Scufița Roșie își aminti de bunicuța și porni repede spre ea. Și mare îi fu mirarea când găsi ușa dată în lături. O cuprinse neliniștea, căci mereu se simțea bine la bunica dar acum îi era teamă și nu știa de ce.

— Bună dimineața! strigă ea. Dar nu primi răspuns, așa că se apropie de pat. Acolo stătea întinsă bunicuța, cu o scufie îndesată pe frunte și cu o înfățișare de speriat.

Fetița o întreabă:

— Vai, bunicuțo, dar de ce ai urechile atât de mari?

— Ca să te pot auzi mai bine.

— Vai, bunicuțo, dar de ce ai ochii atât de mari?

— Ca să te pot vedea mai bine.

— Vai, bunicuțo, dar de ce ai mâinile atât de mari?

— Ca să te pot apuca mai bine!

— Vai, bunicuțo, dar de ce ai gura atât de mare? E grozav de mare!

— Ca să te pot înghiți mai bine!

Sfârșind vorbele acestea, lupul se repezi din pat și o înghiți pe biata Scufița Roșie. Apoi, fiindcă își umpluse burduhanul, se întinse la loc. Îndată îl luă somnul și începu a sforăi de se zguduia casa.

Chiar atunci trecea prin fața casei un vânător. Auzind el sforăiturile, își zise în sinea lui: „Măi, dar tare mai sforăie bătrâna! Nu cumva i-o fi rău?”. Și intră în casă ca să vadă ce face femeia. Când se apropie de pat, ce văzu? Acolo era tolănit lupul, cu o burtă cât toate zilele.

— Aici erai, măi ticălosule? De când te caut! Și îți îndreptă pușca asupra lupului. Dar, când să tragă, se gândi că lupul o fi înghițit-o pe bătrână și că ar putea să o scape. Așa că luă o foarfecă mare și se apucă să taie burta lupului adormit. Nici nu apucase să facă două tăieturi când zări o scufiță roșie ițindu-se din burta lupului. Mai tăie o dată și Scufița Roșie sări afară:

— Vai, ce spaimă am tras! Era un întuneric în burduhanul lupului, ceva de speriat! Apoi ieși de acolo și bunica. Ea abia mai răsufla, sărmăna.

Atunci Scufița Roșie adună niște pietre mari cu care umplură burta lupului. Când se trezi, dihania o luă la fugă și nimeri într-o baltă. Dar pietrele erau atât de grele încât se duse la fund și se înecă.

Atunci să fi văzut ce bucurie îi cuprinse pe toți trei. Vânătorul luă pielea lupului. Bunica măncă și bău din ce îi adusese Scufița Roșie și pe dată se însănătoși. Iar Scufița Roșie se gândi în sinea ei: „De aici înainte nu mă mai abat din drum când trec singură prin pădure. Da, am să ascult de mama! Nu mai ies din cuvântul ei”.